

ВАКЦЫНАЦЫЯ, МЫТНАЯ ПОШЛІНА І ДАВЕДКА АБ ПРАВАПАРУШЭННЯХ

(Заканчэнне.
Пачатак на 1-й стар.)

Любы грамадзянін можа ўбачыць звесткі пра свае вакцинацыі і сертыфікаты і пры неабходнасці прад'явіць іх для кантролю, скарыстаўшыся адзіным парталам ці мабільным дадаткам. А на сайце Цэнтра можна азнаёміцца з рэгламентам інфармацыйнага ўзаемадзеяння з сістэмай ўліку, а таксама з тарыфамі на яе выкарыстанне, дадала спецыяліст.

У перспектыве плануецца, што ў сістэму ўліку асоб, вакцынаваных ад каранавіруса, будуць унесены таксама звесткі пра прафлактычныя прышчэпкі і вакцинацыю ад іншых захворванняў.

На тэрыторыі Беларусі прад'яўляць COVID-пашпарты не трэба. Аднак з улікам заканадаўства іншых дзяржаў (дарэчы, у выпадку дзеяння эпідэмічных абмежаванняў такі дакумент патрабаваўся для падарожжаў па Расіі, Арменіі, Азербайджане, Казахстане, Малдове, Узбекістане, Кыргызстане і Таджыкістане) QR-коды са звесткамі пра завершаную вакцинацыю сталі абавязковым патрабаваннем для бяспечных падарожжаў і наведвання грамадскіх месцаў.

Сертыфікат для рэзідэнтаў

Новы від мытнага дакумента — сертыфікат забеспячэння аплаты мытных пошлін, падаткаў — з 1 ліпеня на адзіным партале можна перадаваць пры дапамозе агульнадзяржаўнай аўтаматызаванай інфармацыйнай сістэмы. Дагэтуль праз ААІС у мытных органах электроннага папярэдняга інфармавання можна было перадаваць толькі электроннае папярэдняе інфармаванне, электронную статыстычную дэкларацыю, электронную транзітную дэкларацыю, пасажырскую мытную дэкларацыю для экспрэс-грузаў, дэкларацыі на тавары па экспрэс-грузах, падзялілася Святлана Караневіч:

— Вынікам паслугі, прызначанай для юрыдычных асоб і індывідуальных прадпрыемстваў — рэзідэнтаў Беларусі, з'яўляецца электроннае паведамленне. У ім утрымліваецца ўнікальны нумар мытнага дакумента ці адмова мытных органаў краіны ў прысваенні такога нумара або іншае паведамленне, якім пацвярджаецца прыём мытнага дакумента спажыўца электроннай паслугі ў электроннай сістэме мытных органаў.

Каб звярнуцца па дадзеную паслугу, трэба выканаць наступныя дзеянні:

— атрымаць сродкі электроннага лічбавага подпісу ў Дзяржаўнай сістэме кіравання адкрытымі ключамі;

— запісаць заяву на сайце Цэнтра https://nces.by/service/services_oais/e-zayavka-oais/;

— заключыць дагавор на аказанне электронных паслуг;

— прайсці аўтэнтыфікацыю на адзіным партале.

Пасля гэтага паслуга стане даступнай у асабістым кабінэце карыстальніка. Важна, што ў межах паслугі «Прадстаўленне мытным органам электроннай статыстычнай дэкларацыі» тарыфікуюцца паслугі па прадстаўленні мытным органам электроннай імпартнай статыстычнай дэкларацыі, падкрэсліла эксперт Цэнтра.

Адміністрацыйныя «хвасты»: свае і чужыя

Натарыусы, адвакаты і нават простыя грамадзяне цяпер могуць атрымаць звесткі аб правапарушэннях, якія захоўваюцца ў Адзіным дзяржаўным банку даных аб правапарушэннях. Для гэтага на АПЭП (<https://platform.gov.by/>) прадугледжаны дзве новыя паслугі: для фізічных асоб і для адвакатаў і натарыусаў.

Электронная паслуга 3.19.02 «Прадстаўленне фізічным асобам звестак аб правапарушэннях, якія захоўваюцца ў Адзіным дзяржаўным банку даных аб правапарушэннях», даступная для фізічнай асобы ў яе асабістым кабінэце пасля праходжання чалавекам працэдуры строгай аўтэнтыфікацыі (з выкарыстаннем электроннага лічбавага подпісу або ID-карткі) ці нястрогай аўтэнтыфікацыі (з выкарыстаннем толькі лагіна і пароля), абазначыла **Ірына ЯСЮЧЭНЯ**, намеснік начальніка аддзела электроннай камерцыі Нацыянальнага цэнтра электронных паслуг:

— Гэтая паслуга аказваецца з мэтай падачы фізічнымі асобамі заяў для атрымання выпіскі з Адзінага дзяржаўнага банка даных аб правапарушэннях у выглядзе электроннага дакумента ці ў іншай электроннай форме. Звесткі пра правапарушэнні можна атрымаць як у дачыненні да самога сябе, так і даведкацца, якія парушэнні мае іншая асоба (у гэтым выпадку чалавек, які фармулюе запыт, павінен мець натарыяльна завераны дакумент, вызначаны законам). Каб засведчыць такі дакумент у натарыуса, асоба, якая жадае атрымаць звесткі пра іншага, павінна заручыцца згодай гэтай асобы на распаўсюджванне яе персанальных даных, то-бок прыйсці да натарыуса разам з ёй.

Калі чалавек прайшоў строгаю аўтэнтыфікацыю на адзіным партале, то ён можа заказаць выпіску ў пісьмовай форме ці ў выглядзе электроннага дакумента. Атрымаць звесткі ў электронным выглядзе пасля такой аўтэнтыфікацыі можна як пра самога сябе (напрыклад, калі чалавеку трэба ўпэўніцца, што ў яго няма адміністрацыйных «хвастоў», каб спакойна выехаць за мяжу), так і пра іншую асобу. У апошнім

выпадку трэба прыкласці ў электронным варыянце натарыяльна завераны дакумент з дазвалам на гэта.

Калі ж ён захоча атрымаць падобныя звесткі пра іншую асобу (нават калі мае ў электронным варыянце натарыяльна завераны дакумент з дазвалам на гэта), яму ўсё роўна найперш прыйдзецца прыйсці ў органы ўнутраных спраў, каб пацвердзіць, што ён заказаў такую выпіску ў дачыненні да іншай асобы і мае права на яе атрыманне (і атрымаць яе ў пісьмовай форме). Толькі пасля гэтага яму дашлюць у асабісты кабінет на партале і электронную выпіску.

— Пры нястрогай аўтэнтыфікацыі на партале чалавек мае права на заказ выпіскі ў дачыненні да самога сябе ці пра іншую асобу толькі ў пісьмовай форме. Для гэтага яму неабходна будзе прыйсці ў органы ўнутраных спраў, каб пацвердзіць, што ён рабіў такі запыт, — акцэнтавала ўвагу спецыяліст.

Электронная паслуга 3.19.03 «Прадстаўленне натарыусам і адвакатам звестак аб правапарушэннях, якія захоўваюцца ў Адзіным дзяржаўным банку даных аб правапарушэннях» аказваецца як без атрымання згоды фізічнай асобы на прадстаўленне яго персанальных даных (калі гэта прадугледжана законам), так і пры ўмове яе атрымання.

— Паслуга даступная для натарыусаў і адвакатаў у асабістым электронным кабінэце на адзіным партале пасля праходжання імі працэдуры строгай аўтэнтыфікацыі (з выкарыстаннем электроннага лічбавага подпісу ці ID-карткі). Яна аказваецца з мэтай фарміравання запиту для атрымання выпіскі з Адзінага дзяржаўнага банка даных аб правапарушэннях у выглядзе электроннага дакумента ці ў іншай электроннай форме. Пры гэтым натарыус або адвакат указвае свае персанальныя даныя: пасаду і статус.

Ірына СІДАРОК.

За прадстаўленне звестак з Адзінага дзяржаўнага банка даных аб правапарушэннях бярэцца плата, таму паслугі 3.19.02 і 3.19.03 платныя. Калі выпіску атрымліваюць у тэрмін да 15 дзён з дня падачы заявы на яе атрыманне, каштуе гэта палову базавай велічыні. Калі выпіска даецца ў тэрмін да трох рабочых дзён, то яе цана — адна базавая велічыня (цяпер гэта 32 рублі), без уліку тэрмінаў на дастаўку такіх звестак. Аплаціць паслугу можна праз АРІП, пазначыўшы наступны шлях: АРІП — Электронны ўрад — Асабісты кабінет АПЭП — Паслугі са зборным плацяжом.

ВАЛОШКІ, ЧАРНІЦЫ І СУНІЦЫ

Хутка Віцебск расчыніць свае дзверы насустрач «Славянскаму базару». Да фестывалю рыхтуюцца не толькі арганізатары, але і руплівыя гандляры на мясцовых рынках. Карэспандэнт газеты «Звязда» выправілася на адзін з іх, каб азнаёміцца з прадстаўленым таварам і разведаць, што ў пачатку ліпеня асабліва хадавое.

Брэсцкія клубніцы ўжо зведалі масавы продаж, цана на іх у канцы чэрвеня вагалася ад 4.90 да 8.50 рубля за кілаграм. На змеңу фермерскім ягадам прыйшлі садовыя, сартоў і калібраў якіх у

прадпрыемальных гандляроў прадукцыяй сельскагаспадарчай вытворчасці шмат. «Кімберлі», «азія», «вікторыя» — з кожнага самаробнага прылаўка на пакупнікоў з вядзёрцаў паглядаюць пунсовыя і цёмна-барвовыя красуні, якія на розныя лады расхвальваюць прадаўцы. Літровое вядзёрца буйных, адна да адной клубніц каштуе 10 рублёў. Хтосьці аддае і па 8 — не вытрымліваюць вялікай канкурэнцыі.

З'явіліся на рынку культурнай сталіцы і лясныя суніцы. Той, хто разумее складанасць і цяжкасць іх збору, не таргуючыся, купляе паўлітровік за 10 рублёў. Дарагавата, але ў лясных суніцах, у адрозненне ад садовых, захоўваецца больш вітамінаў. Пад канец дня, калі гандаль ідзе на спад, прадаўцы аддаюць такі слошчак за 4 рублі.

Некалькі дзён таму на мясцовых рынках з'явіліся і чарніцы, якія ў пакупнікоў карыстаюцца найбольшым попытам. Пакуль на першыя ягады ў гэтым сезоне трымаецца высокая цана — 10-12 рублёў за літр. Магчыма, калі сёлета ягад будзе багата, цана спусціцца ніжэй. Калі не — будзе трымацца, як і летась, 10 рублёў за літр. Ахвотна бяруць чарніцы людзі сталага ўзросту — кажуць, што паляпшае зрок.

Стартаваў продаж грыбоў. Тызень таму аматары «ціхага палявання» прывезлі на віцебскі рынак лісічкі. Пакуль яны толькі з'явіліся ў навакольных лясах, але першыя маленькія грыбочкі, як паказвае практыка, самыя смачныя. Хрусткія і яркія — добра падыходзяць для марынавання і проста смажання з маладой бульбай. Літр лісічак каштуе 10 рублёў, некаторыя гандляры аддаюць за 7 і 6. Крыху пазней, калі пачнецца масавы збор гэтага ляснога багацця, цана будзе ніжэйшая.

Ахвотна купляюць кветкі — рамонкі лугавыя і садовыя ад 5 да 10 рублёў за букет, лілеі, куставыя ружы. Пачынаецца сезон блакітна-сініх валошак: пакуль букецік каштуе 5 рублёў. Хутка яны з'явіцца на кожнай цэнтральнай вуліцы горада над Дзвіной, бо ўжо даўно сталі неад'емным сімвалам міжнароднага фестывалю мастацтваў.

Аляксандра ГВОЗДЗЕВА.

ШТО Ё СВЕЦЕ РОБІЦА

Страляніна падчас святкавання Дня незалежнасці ў ЗША: шэсць загінулых, дзясяткі параненых

Не менш чым шэсць чалавек загінула і 24 атрымалі раненні, калі зламаны распадаў страляніну ў амерыканскім штаце Ілінойс на парадзе ў гонар Дня незалежнасці ЗША, перадалі мясцовыя СМІ. Інцыдэнт адбыўся ў Хайленд-Парку каля Чыкага. Паводле даных The Washington Post, мэр Хайленд-Парка Нэнсі Ротэрынг заявіла, што ўсе мерапрыемствы з нагоды свята адмянілі. Такія меры прымянілі і ў суседніх гарадах. Пазней тэлеканал CNN паведаміў, што падараваны быў узяты пад варту недалёка ад горада Лэйк-Форэст (штат Ілінойс). Праваахоўныя органы заявілі, што ён быў заўважаны паліцэйскім і паспрабаваў уцячы, але ў выніку непрацяглай пагоні быў затрыманы. Страляніна адбылася і ў Філадэльфіі (штат Пенсільванія), у выніку былі паранены два паліцэйскія, паведаміў тэлеканал NBC. Інцыдэнт адбыўся падчас святоч-

нага феерверку з нагоды Дня незалежнасці ЗША, за якім назіралі дзясяткі тысяч жыхароў. Пасля страляніны людзі ў паніцы ўцякалі з месца здарэння, узнікла цісканіна.

Шольц назваў доўгатэрміновымі цяперашнія эканамічныя праблемы Германіі

Пры гэтым канцлер Германіі параўнаў цяперашнія цяжкасці з сітуацыяй 1960—1970-х гадоў. «Мы маем справу з гістарычным выклікам», — прыводзіць яго словы Bloomberg. Раней Олаф Шольц правёў з прадстаўнікамі Бундэсбанка, работадаўцамі і прафсаюзамі перагаворы па пытанні зніжэння выдаткаў ад інфляцыі для грамадзян краіны. Напярэдадні канцлер папярэджаў, што рост цэн можа аказаць «выбуховы» эфект на нямецкае грамадства, паглыбіўшы супярэчнасці паміж рознымі пластамі насельніцтва. Раней у чэрвені нямецкі ўрад актываваў другую фазу свайго трохэтапнага надзвычайнага плана дзеянняў для забеспячэння газам: ён, у прыватнасці, мяркуе, што пастаўшчыкі энергіі могуць перакладваць

цяжар росту цэн на спажыўцоў. Прадстаўнікі ўладаў папярэджвалі, што адпаведныя сумы для спажыўцоў могуць вырасці ў два-тры разы.

У пяці рэгіёнах Італіі аб'явілі надзвычайны рэжым з-за рэкорднай засухі

Урад Італіі абвясціў рэжым надзвычайнай сітуацыі ў большасці раёнаў на поўначы краіны, якія церпяць ад засухі, паведаміла Associated Press. У некаторых гарадах, у прыватнасці, у Вероне, з-за засухі нават увялі абмежаванні на выкарыстанне вады. Пры гэтым падкрэсліваецца, што спёка пачынае закранаць раёны Паўднёвай і Цэнтральнай Італіі. Недахоп вады ў паўночнай Італіі пагоршылі незвычайна гарачае надвор'е і малую колькасць ападкаў зімой і вясной. Паводле даных італьянскай асацыяцыі сельскагаспадарчай прадукцыі краіны. По — найдаўжэйшая рака Італіі, якая працякае больш чым на 650 км. Некаторыя яе прытокі цяпер перасохлі. Акрамя таго, па словах фермераў, салёная марская вада прасочваецца ў раку, знішчаючы пасевы.

